

สภาพการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

สมหมาย อ่อนน้อม¹

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

รับต้นฉบับ: 4 มกราคม 2561 วันแก้ไข : 20 มีนาคม 2561 วันตอบรับ: 27 มีนาคม 2561

บทความวิจัย

งานวิจัยเรื่อง สภาพการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาสภาพการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 จำนวน 217 คน เครื่องมือการวิจัยมี 1 ฉบับ คือ แบบสอบถามสภาพการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating scale) มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8662 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามมีสภาพการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่า ด้านการมีภูมิคุ้มกันมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านความมีเหตุผลมีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมา ส่วนด้านความพอประมาณนั้นพบว่ามีความเฉลี่ยต่ำที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ ด้านความพอประมาณ พบว่า การทำบัญชีรายรับรายจ่าย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ รองลงมาคือการไม่ซื้อของเพราะราคาแพงด้านความมีเหตุผล การใช้เวลาเพื่อเล่น Social หรือ เกม มากกว่าค้นหาความรู้ในแต่ละวันมีความเฉลี่ยต่ำสุด รองลงมาคือการเป็นผู้มีวินัยทางการเงิน และในด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีการออมเงินอย่างสม่ำเสมอมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด รองลงมาคือการเลือกคบเพื่อนที่เป็นคนดีเท่านั้น

คำสำคัญ: หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี นักศึกษา
คณะครุศาสตร์

¹การติดต่อและการร้องขอบทความนี้ กรุณาส่งถึง สมหมาย อ่อนน้อม มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม E-mail: sommai_a@hotmail.com
DOI: 10.14456/edupsu.2019.3

THE WAY OF LIFE WITH SUFFICIENCY ECONOMIC PHILOSOPHY OF EDUCATIONAL FACULTY STUDENTS IN PIBULSONGKRAM RAJABHAT UNIVERSITY

Sommai Amdonkloy¹

RajabhatPibulsongkram University

Research Article

Received: 4 January 2018 Revised : 20 March 2018 Accepted: 27 March 2018

The purpose of this research was to study the way of life with sufficiency economic philosophy of Educational Faculty Students in Pibulsongkram Rajabhat University. The sample of this research was 217 first year Educational Faculty Students in 2017. The instrument was the way of life with sufficiency economic philosophy in 5 rating scales which had IOC between 0.8-1.00 and reliability rate at 0.8662 analyze by statistic percentage, average and standard deviation. The result show that the way of life with sufficiency economic philosophy of Educational Faculty Students in RajabhatPibulsongkram University were high level. In especially, The highest level was the self-immunity, then the rational and the least was the tolerable. To consider in each factors. In the tolerable factor found that students had the least level to work on a revenues-expenses journal and less level was didn't buy because it's on sale. In the rational factor found that students spent time with social media and game more than with studying and less level was students were poor on financial discipline. In self-immunity factor found that the least level was saving money, and less only made friend with good person

Keywords: sufficiency economic philosophy, tolerable, the rational, self-immunity Students, Faculty of Educational.

¹Correspondence concerning this article and requests for reprints should be addressed to Sommai Amdonkloy, Pibulsongkram Rajabhat University E-mail: sommai_a@hotmail.com

บทนำ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตและวิถีปฏิบัติที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้นจากภาวะวิกฤติ สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งในการพัฒนาและการบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในฐานะหน่วยงานหลักในการวางแผนการพัฒนาประเทศตระหนักถึงความสำคัญของพระราชดำริ ได้อันเชิญปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญานำทางในการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พุทธศักราช 2545 – 2549 และฉบับที่ 10 พุทธศักราช 2550 – 2554 ซึ่งในรายละเอียดของเนื้อหาที่มุ่งพัฒนาสังคมไปสู่ความสุขที่ยั่งยืนยังคงยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาและยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเสริมสร้างความเข้าใจไปยังภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ เห็นคุณค่าและน้อมนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตต่อไป (คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง, 2550) จนกระทั่งถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พุทธศักราช 2555 - 2559 มุ่งสู่ “สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง” ให้มีความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากร และได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง(อมรรววรรณ ทิวถนอม, 2557)

สุรเกียรติ์ เสถียรไทย ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ กล่าวเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 ในการประชุมสุดยอด The Francophonie Ouagadougou ครั้งที่ 10 ที่ประเทศบูร์กินาฟาโซว่าประเทศไทยได้ยึดแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงควบคู่กับ "การพัฒนาแบบยั่งยืน" ในการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านการเกษตรกรรม เศรษฐกิจ และการแข่งขัน ซึ่งเป็นการสอดคล้องเป้าหมายแนวทางของนานาชาติในประชาคมโลก โดยยกตัวอย่างการแก้ปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ พ.ศ. 2540 ซึ่งเมื่อยึดหลักปรัชญาในการแก้ปัญหาสามารถทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ของไทยเติบโตได้ถึงร้อยละ 6.7 (Sathirathai, 2004)

แม้ว่าการพัฒนาในระยะเวลาที่ผ่านมา ทำให้ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยดีขึ้นอย่างต่อเนื่องแต่ก็ก่อให้เกิดปัญหาในสังคมขึ้นอย่างชัดเจน เนื่องจากคุณภาพของคนไม่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพของคนไทยยังไม่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ สถาบันครอบครัวมีแนวโน้มอ่อนแอลง คนไทยยังมีภูมิคุ้มกันในการรับมือกับกระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้น้อย เนื่องจากวัฒนธรรมบางอย่างกำลังเลือนหายไป และระบบคุณค่าที่ฝังามในอดีตเริ่มเสื่อมถอยลง เช่น เรื่องจิตสาธารณะ

ความเอื้ออาทร การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน (ณรัชชอร์ ศรีทอง, 2556) ท่ามกลางการสื่อสารและข้อมูล ไร้ขอบเขตความนิยมการใช้อินเทอร์เน็ต เทคโนโลยี ธุรกิจบันเทิง และการตลาดที่มีความก้าวหน้าและแพร่หลายจากการมีส่วนร่วมของผู้บริโภคผ่านสังคมออนไลน์ ส่งผลให้สภาพสังคมไทยในอนาคตจะมีความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและเชื่อมต่อกับโลกมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ลักษณะของเด็กไทยที่พึงประสงค์จึงควรมีลักษณะเป็นผู้มีสุขภาวะที่ดีทั้งด้านร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์และมีความฉลาดทางอารมณ์ รวมทั้งมีทักษะในการทำงานและการดำเนินชีวิต โดยมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต คิดเป็น ทำเป็น มีความสามารถในการสังสรรค์ ต่อยอดและสร้างนวัตกรรมความรู้ มีความคิดสร้างสรรค์และสร้างด้วยความหมั่นฝึกฝน เปิดใจกว้างพร้อมรับฟังทุกความคิดเห็น และมีคุณธรรมจริยธรรม (ณัฐสุน อิทราวุธ, 2557)

สภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้คนไทยตกอยู่ในภาวะเดือดร้อน ทั้งปัญหาด้านเศรษฐกิจและปัญหาสังคม ซึ่งนับวันจะยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากสังคมไทยจะให้ความสำคัญกับระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม จนทำให้คนทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้ในสิ่งที่ต้องการ บางคนถึงกับสละจรรยาบรรณในวิชาชีพ นำความรู้ความสามารถของตนไปแสวงหาผลประโยชน์โดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนที่จะเกิดกับคนอื่นในสังคม ขอเพียงให้ตนเองได้รับประโยชน์สูงสุดก็พอ ทุกคนต้องการที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง จึงเกิดการแข่งขันกันเพื่อให้ได้เงินตราโดยไม่จำกัดรูปแบบ เช่น การฉ้อโกงรวมถึงการฉ้อราษฎร์บังหลวง การดำเนินกิจกรรมนอกกฎหมาย (อารีย์ เชื้อเมืองพาน, 2551) รวมทั้งปัญหาหนี้สินของครู ดังที่พบเป็นข่าว ว่าใครจะเชื่อว่าบุคลากรทางการศึกษา หรือครูที่มีทั่วประเทศนับแสนคนจะได้ชื่อว่าเป็นมนุษย์เงินเดือนที่มีหนี้สินล้นพ้นตัวมากที่สุด จากข้อมูลพบว่า ว่ากันว่าปัจจุบันครูที่เป็นหนี้ทั่วประเทศทุกสังกัด ประมาณ 5 แสนคน คิดเป็นเงินประมาณ 3 แสนล้านบาท มีครูที่กำลังจะถูกฟ้องล้มละลาย กำลังจะถูกยึดทรัพย์ บังคับคดี ซึ่งมีประมาณ 700 – 1,000 คน และ ดร.พิษณุ ตุลสุข อธิบายว่าเหตุผลที่ต้องช่วยครู เพราะครูเป็นอาชีพที่สอนเด็กซึ่งเป็นทรัพยากรของประเทศ ถ้าครูไม่มีความสุข มีความกังวลกับหนี้สิน กังวลกับครอบครัว ก็จะส่งผลมาต่อการทำงานไม่มีความสุข ส่งผลต่อถึงเด็กผู้เรียน อุดมการณ์ของครูลดทอนลง ความสำคัญจำเป็นต้องให้ถ้าครูมีความสุขในการทำงาน เพราะความสุขของครูส่งผลต่อคุณภาพของเด็ก ซึ่งเป็นคุณภาพของประเทศ (พิษณุ ตุลสุข, สัมภาษณ์, 10 พฤษภาคม 2560)

จากปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าปัญหาหนี้สินของครูนั้นต้องแก้ปัญหามาจากต้นตอของปัญหา คือการใช้จ่ายอย่างพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันที่ดี ซึ่งนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ซึ่งต่อไปจะเป็นครู ดังนั้นคณะครุศาสตร์ซึ่งเป็นองค์กรในการผลิตครูจึงควรมีบทบาทในการผลิตครูที่มีการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต เพราะจะต้องปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างแก่นักเรียนในอนาคตต่อไป รวมทั้งอาจเป็นการลดปัญหาหนี้สินของครูในอนาคต ซึ่งมีผลต่อความทุ่มเทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังที่เป็นข่าว รวมทั้งในสภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงจากการเรียนในโรงเรียนมัธยมมาสู่การใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัย ซึ่งอาจทำให้คุณลักษณะทางด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้รับมาจากโรงเรียนสั่นคลอนผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันของนักศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ว่ามีระดับพฤติกรรมในความพอประมาณ ความมีเหตุผล

และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี บนพื้นฐานของความรู้ และคุณธรรมเพื่อจะนำผลการศึกษามาใช้ในการปรับปรุงเนื้อหาวิชาและกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูให้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องสภาพการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาแนวคิดทฤษฎี สร้างเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล และอภิปรายผล ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษา 2560 จำนวน 480 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา คณะครุศาสตร์ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษา 2560 ซึ่งกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้จำนวน 217 คน และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยเลือกเฉพาะนักศึกษาในชั้นปีที่ 1 ที่กำลังเรียนรายวิชาความเป็นครู ซึ่งมีจำนวน 9 ห้องเรียน 4 วิชาเอกคือ เอกคณิตศาสตร์ สังคมศาสตร์ ปฐมวัย และดนตรี จำนวน 217 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามสภาพการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List) เกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ เพศ สถานที่พัก ของนักศึกษา และค่าใช้จ่ายที่ได้รับจากผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านความพอประมาณมีจำนวน 13 ข้อ(ข้อ 1 – 13)
- 2) ด้านความมีเหตุผลมีจำนวน 11 ข้อ(ข้อ 14- 24)
- 3) ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตนเองมีจำนวน 13 ข้อ(ข้อ 25-37)

2.2 การสร้างเครื่องมือและการหาค่าคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของมนุษย์และหลักการแนวคิด การดำเนินชีวิต หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2) สร้างแบบสอบถาม และส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content analysis) ได้ค่าIOC อยู่ระหว่าง 0.8 – 1.00

3) นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิชาเอกวิทยาศาสตร์ จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.8662 จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้ ด้านความพอประมาณเท่ากับ 0.7050 ด้านความมีเหตุผล เท่ากับ 0.6826 และด้านความมีภูมิคุ้มกันที่ดี เท่ากับ 0.7050

4) นำแบบสอบถามไปจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยตรงกับนักศึกษา โดยขออนุญาตอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาความเป็นครู

แจกแบบสอบถามไปทั้งสิ้น จำนวน 217 ฉบับ ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ได้จำนวนทั้งสิ้น 217 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนดรายละเอียด ของประกอบ กรรณสูตร (2542)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปเป็น 2 ตอน ได้ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของนักศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 217 คน (จากนักศึกษา 4 วิชาเอก คือคณิตศาสตร์สังคมศึกษา ปฐมวัย และดนตรี (ที่กำลังเรียนวิชาความเป็นครูในภาคเรียนที่ 1)

ตาราง 1 แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

เพศของนักศึกษา			
ชาย	คิดเป็นร้อยละ	หญิง	คิดเป็นร้อยละ
59	27.19	158	72.81
ที่พักของนักศึกษา			
หอพักในมหาวิทยาลัย	หอพักภายนอก	บ้านตนเองหรือบ้านญาติ	อื่น ๆ
125	78	14	0
เงินที่ได้รับในแต่ละเดือน			
น้อยกว่า 5,000 บาท		มากกว่า 5,000 บาท	
163		54	

จากตาราง 1 พบว่า นักศึกษาคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำแนกตามเพศได้ ดังนี้ 1) เพศชาย จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 27.19 2) เพศหญิง จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 72.81 จำแนกตามที่พักอาศัยใน ระหว่างเรียน ดังนี้ 1) พักหอพักมหาวิทยาลัย จำนวน 125 คน 2) พักหอพักภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวน 78 คน 3) พักอยู่บ้านของตนเองหรือบ้านญาติ จำนวน 14 คน นักศึกษา จำแนกตามค่าใช้จ่ายที่ได้รับจากผู้ปกครอง ดังนี้ 1) รายได้น้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือน จำนวน 163 คน 2) รายได้ มากกว่า 5,000บาท จำนวน 54 คน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามโดยภาพรวม (n =217)

พฤติกรรมการดำเนินชีวิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
1. ด้านความพอประมาณ	3.53	1.11	มาก
2. ด้านความมีเหตุผล	3.72	0.96	มาก
3. ด้านการมีภูมิคุ้มกัน	3.81	0.83	มาก
รวมเฉลี่ย	3.69	0.98	มาก

จากตาราง 2 พบว่า นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามมีสภาพการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.69$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.81$) และด้านความมีเหตุผลมีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมา ($\bar{X}=3.72$) ส่วนด้านความพอประมาณนั้นพบว่ามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=3.53$)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามด้านความพอประมาณ (n=217)

พฤติกรรมการดำเนินชีวิต ด้านความประมาณ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
1. ท่านมีการวางแผนการใช้เงินเป็นอย่างดี	3.27	0.87	ปานกลาง
2. ท่านพยายามลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น	3.79	0.86	มาก
3. ท่านทำบัญชีรายรับรายจ่ายของท่าน	2.18	1.20	น้อย
4. ท่านไม่ซื้อของใช้ตามเพื่อนหรือตามใจอยาก	3.21	0.95	ปานกลาง
5. เมื่อจะซื้อของท่านจะคิดใคร่ครวญอยู่เสมอ	3.81	0.91	มาก
6. ท่านซื้อของใช้เฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น	3.56	0.94	มาก
7. ท่านไม่ซื้อของเพราะว่าเขลดราคา	2.62	1.10	ปานกลาง
8. ท่านใช้ของทุกชิ้นอย่างคุ้มค่าเช่นปากกา ท่านจะใช้จนหมดทุกครั้ง	3.75	1.11	มาก

9. ท่านใช้จ่ายอย่างประหยัดโดยคิดถึงพ่อแม่	4.08	0.81	มาก
10. ท่านไม่รู้สึกลำบากใจเมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อนที่มีฐานะดีกว่า	3.93	1.21	มาก
11. ท่านเป็นคนตรงต่อเวลาและการนัดหมายอยู่เสมอ..	3.61	0.78	มาก
12. ท่านปฏิบัติตนพอดีกับฐานะความเป็นอยู่	4.11	0.67	มาก
13. ท่านไม่มีความคับข้องใจเมื่อปฏิบัติตนตามกฎ ระเบียบของมหาวิทยาลัย	4.05	0.88	มาก
รวมเฉลี่ย	3.53	1.11	มาก

จากตาราง 3 พบว่า **ด้านความพอประมาณ** เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การปฏิบัติตนพอดีกับฐานะความเป็นอยู่ ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมาคือ การใช้จ่ายอย่างประหยัดโดยคิดถึงพ่อแม่ ($\bar{X} = 4.08$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การทำบัญชีรายรับรายจ่าย ($\bar{X} = 2.18$) รองลงมาคือ การไม่ซื้อของเพราะราคาแพง ($\bar{X} = 2.62$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามด้านความมีเหตุผล (n=217)

พฤติกรรมการดำเนินชีวิต ด้านความมีเหตุผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
1. ท่านจะศึกษาข้อมูลของสินค้าที่จะซื้อ และเปรียบเทียบราคา อย่างละเอียดทุกครั้ง	3.84	0.88	มาก
2. ท่านให้ความสำคัญกับคุณภาพของสินค้ามากกว่าเหตุผลอื่น	3.92	0.83	มาก
3. ท่านซื้อของใช้ที่จำเป็นไว้ก่อนทุกเดือน	3.68	1.07	มาก
4. ท่านจะทำอะไรแต่ละอย่างท่านจะคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ	3.76	0.78	มาก
5. ท่านเลือกใช้เวลาเพื่อค้นหาความรู้ในแต่ละวันมากกว่าเล่น Social หรือ เกม	2.64	0.94	ปานกลาง
6. ท่านเป็นคนใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ในการดำเนินชีวิต.			
7. ท่านยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเองโดยไม่	3.61	0.71	มาก
8. ท่านเป็นผู้มีวินัยทางการเงินสูงมาก	3.17	0.82	ปานกลาง
9. ท่านไม่ละเมิดสิทธิหรือก้าวร้าวเรื่องของผู้อื่น	4.18	0.82	มาก
10. ท่านไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นอบายมุข	4.14	1.01	มาก
11. ท่านรักษามลประโยชน์ที่พึงได้ของตนเองอยู่เสมอ	3.94	0.71	มาก
รวมเฉลี่ย	3.72	0.96	มาก

จากตาราง 4 พบว่า **ด้านความมีเหตุผล** เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การไม่ละเมิดสิทธิหรือก้าวร้าวเรื่องของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมาคือ การไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นอบายมุข ($\bar{X} = 4.14$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การใช้เวลาเพื่อค้นหาความรู้ในแต่ละวันมากกว่าเล่น Social หรือ เกม ($\bar{X} = 2.64$) รองลงมาคือ การเป็นผู้มีวินัยทางการเงิน ($\bar{X} = 3.17$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามด้านความการมีภูมิคุ้มกันที่ดี (n=217)

พฤติกรรมการดำเนินชีวิต ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
1. ท่านสามารถรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้เสมอ	3.77	0.70	มาก
2. ท่านมีความรู้ที่จะสามารถพัฒนาตนเองได้	3.81	0.67	มาก
3. ท่านเป็นคนที่มีความอดทน เพียรพยายามสูง	3.92	0.73	มาก
4. ท่านมีการออมเงินอย่างสม่ำเสมอ	3.20	1.00	ปานกลาง
5. ท่านมีความเป็นตัวของตัวเอง	4.31	0.66	มาก
7. ท่านมีเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจน	4.21	0.73	มาก
8. ท่านเลือกคบเพื่อนที่เป็นคนดีเท่านั้น	3.47	0.92	มาก
9. ท่านมีความระมัดระวังในการเดินทางอยู่ตลอดเวลา	4.07	0.82	มาก
10. ท่านให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพกาย สุขภาพจิต อยู่เสมอ	3.91	0.81	มาก
11. ท่านมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองและมั่นใจ ในการกระทำของตนเอง	3.68	0.86	มาก
12. ท่านสามารถควบคุมอารมณ์ และตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างดี	3.70	0.75	มาก
13. ท่านเป็นคนใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	3.50	0.70	ปานกลาง
14. ท่านมีความเสียสละและเอื้อเฟื้อต่อเพื่อนอยู่เสมอ	4.02	0.70	มาก
รวมเฉลี่ย	3.81	0.83	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีความเป็นตัวของตัวเอง ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาคือ การมีเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.21$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการออมเงินอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.20$) รองลงมาคือท่านเลือกคบเพื่อนที่เป็นคนดีเท่านั้น ($\bar{X} = 3.47$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำแนกตามเพศ (n=217)

พฤติกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ชาย			หญิง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.ด้านความพอประมาณ	3.62	1.18	มาก	3.50	0.80	มาก
2.ด้านความมีเหตุผล	3.79	1.00	มาก	3.70	0.67	มาก
3.ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี	3.88	0.84	มาก	3.79	0.69	มาก
รวมเฉลี่ย	3.76	1.02	มาก	3.66	0.96	มาก

จากตาราง 6 พบว่า นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามมีสภาพการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมจำแนกตามเพศพบว่าทั้งเพศชายและเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเพศชายมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเพศหญิง และเมื่อพิจารณาารายด้านพบว่ามีความคล้ายคลึงจากค่าสูงสุดไปต่ำสุดเหมือนกันคือ ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี ความมีเหตุผล และความพอประมาณ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำแนกตามประเภทของที่พักของนักศึกษา (n=217)

พฤติกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ประเภทที่พักของนักศึกษา								
	หอพักของมหาวิทยาลัย			หอพักภายนอก			บ้านตนเองหรือบ้านญาติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านความพอประมาณ	3.50	1.07	มาก	3.95	1.09	มาก	3.58	1.11	มาก
2. ด้านความมีเหตุผล	3.70	0.94	มาก	3.75	0.99	มาก	3.76	0.87	มาก
3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี	3.80	0.82	มาก	3.81	0.84	มาก	3.97	0.83	มาก
รวมเฉลี่ย	3.67	0.96	มาก	3.71	1.01	มาก	3.77	0.96	มาก

จากตาราง 7 พบว่า นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามมีสภาพการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมจำแนกตามประเภทที่พักพบว่าอยู่ในระดับมากโดยนักศึกษาที่พักอยู่บ้านมีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคืออยู่หอพักภายนอก และอยู่หอพักมหาวิทยาลัยตามลำดับ และเมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่า นักศึกษาที่พักอยู่ในหอพักมหาวิทยาลัยค่าเฉลี่ยด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีมีค่าสูงสุด นักศึกษาที่อยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยด้านความพอประมาณสูงสุด ส่วนนักศึกษาที่อยู่บ้านตนเองหรือบ้านญาติมีค่าเฉลี่ยด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีสูงสุด

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำแนกตามค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาได้รับจากผู้ปกครอง (n=217)

พฤติกรรมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาได้รับจากผู้ปกครอง/เดือน					
	น้อยกว่า 5,000 บาท			5,000 บาทขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านความพอประมาณ	3.58	1.10	มาก	3.38	0.84	มาก
2. ด้านความมีเหตุผล	3.74	0.93	มาก	3.66	1.02	มาก
3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี	3.83	0.83	มาก	3.77	0.83	มาก
รวมเฉลี่ย	3.72	0.97	มาก	3.60	1.01	มาก

จากตาราง 8 พบว่า นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามมีสภาพการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมจำแนกตามประเภทค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาได้รับจากผู้ปกครองต่อเดือน พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษาที่ได้รับเงินน้อยกว่า 5,000 บาท มีการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงค่าเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาที่ได้รับเงิน 5,000 บาทขึ้นไปต่อเดือน และเมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่า นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ยด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีมีค่าสูงสุด รองลงมาคือ ด้านความมีเหตุผลและความพอประมาณ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่พบว่า นักศึกษาคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามมีสภาพการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของณัฐภูมิ บำรุงแจ่ม (2550) เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินชีวิตของนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่าพฤติกรรมการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในดำเนินชีวิตด้านความรู้คุณธรรมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับการศึกษาของชุมพลภัทร์ คงธนจารุอนันต์ (2551) เรื่องการดำเนินชีวิตและคุณภาพชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในหมู่บ้านมะจับ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าเกษตรกรมีพฤติกรรมในการใช้ชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาอนุชา ทองทา (2553) ที่ศึกษาเรื่อง ความรู้และพฤติกรรมในการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม พบว่า พฤติกรรมในการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษาด้านเศรษฐกิจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาได้รับการอบรมสั่งสอนมาจากสถานศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา และจากสื่อต่าง ๆ แต่ที่น่าสังเกตคือค่าเฉลี่ยถึงแม้จะมากแต่ก็ยังอยู่ในระดับที่สูงกว่าปานกลางเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งอาจเป็นเพราะวัยของนักศึกษาที่ยังมีอายุน้อยซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ศีลวัต ศรีสวัสดิ์ (2552) ที่ทำการศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ที่มีภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มที่มีอายุมากกว่ามีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่ากลุ่มที่มีอายุน้อยกว่า

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าระดับสภาพการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านความมีเหตุผลมีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมา ส่วนด้านความพอประมาณนั้นพบว่ามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ ภิมมัยรัตน์ (2553) ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านความมีเหตุผลมีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมา ส่วนด้านความพอประมาณนั้นพบว่ามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุกันยา แก้วสุวรรณ (2557) ที่ศึกษาเรื่องการรับรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ค่านิยมในการทำงาน กับความผูกพันต่อองค์กร การศึกษา:โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา

พบว่า ภาพรวมของบุคลากรขององค์การมีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับสูง และการรับรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับสูงเพื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ด้านความพอประมาณ และด้านความมีเหตุผลมีค่าน้อยกว่าด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ซึ่งอาจเป็นเพราะนักศึกษาอาจรับรู้เกี่ยวกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แต่ยังไม่เข้าใจความหมายที่แท้จริงของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านความพอประมาณ พบว่าข้อที่มีค่าสูงสุดคือ การปฏิบัติตนพอดีกับฐานะความเป็นอยู่รองลงมาคือ การใช้จ่ายอย่างประหยัดโดยคิดถึงพ่อแม่ อาจเป็นเพราะนักศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม สภาพทางครอบครัวส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ไม่ค่อยดีเท่าไร (จากข้อมูลเบื้องต้น นักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับเงินค่าใช้จายรายเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท ถึงร้อยละ 76) รวมทั้งการเป็นผู้คุณธรรมที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมาจากครอบครัวและสถานศึกษา จึงทำให้นักศึกษามีลักษณะการปฏิบัติที่สอดคล้องกับฐานะความเป็นอยู่และใช้จ่ายอย่างประหยัดคิดถึงพ่อแม่อยู่เสมอ ส่วนค่าที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การทำบัญชีรายรับรายจ่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหานูชา ทองทา (2553) ที่ศึกษาเรื่องความรู้ และพฤติกรรมในการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม พบว่า นักศึกษาทำบัญชีรายรับรายจ่ายเพื่อตรวจสอบพฤติกรรมการใช้จ่ายของตนเองอยู่ในระดับน้อยสุด ซึ่งอาจเป็นเพราะนิสัยความเคยชิน หรือการไม่เห็นความสำคัญของบัญชีรายรับรายจ่าย ส่งผลให้เงินขาดมือในช่วงปลายเดือน รองลงมาคือ การไม่ซื้อของเพราะว่าเขาลดราคาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผกาพันธ์ อินจำปา (2554) ที่ศึกษาเรื่องการปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครอบครัวโรงพยาบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร ที่พบว่าพฤติกรรมการใช้จ่ายซื้อของเพราะลดราคาอยู่ในระดับสูง และอาจเป็นเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่ชอบไปเดินเที่ยวตามตลาดนัดที่มีสินค้าลดราคาค่อนข้างมาก จึงตัดสินใจซื้อ

ด้านความมีเหตุผล พบว่าข้อที่มีค่าสูงสุดคือ การไม่ละเมิดสิทธิหรือก้าวล่วงเรื่องของผู้อื่น รองลงมาคือ การไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นอบายมุข ซึ่งอาจเป็นเพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ต้องเข้าร่วมกิจกรรมเยอะมากและอยู่ในระยะปรับตัวในการเรียนที่ใหม่ เพื่อนใหม่ จึงไม่มีเวลาสนใจของผู้อื่น และที่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขอยู่ในระดับมากนั้นสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหานูชา ทองทา (2553) ที่ศึกษาเรื่องความรู้ และพฤติกรรมในการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ซึ่งพบว่า นักศึกษาหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดทุกประเภทอยู่ในระดับมาก ส่วนค่าที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การใช้เวลาเพื่อค้นหาความรู้ในแต่ละวันมากกว่าเล่น Social หรือ เกมอาจเป็นเพราะในสังคมปัจจุบันเราต้องยอมรับว่า สมาร์ทโฟน และโลกของ Social Network มีอิทธิพลต่อชีวิตเป็นอย่างมาก อีกทั้งการเล่นเกมนี่ยังเป็นกิจกรรมที่คนรุ่นใหม่เล่นกันจนเป็นเรื่องปกติ และรองลงมาคือ การเป็นผู้มีวินัยทางการเงินสูงมาก มีค่าเฉลี่ยต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญญะรักษ์ คำนวนชัย (2552) ที่ศึกษาเรื่องการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี ที่พบว่า การปฏิบัติตน

ด้านการมีวินัยทางการเงินต่ำสุด อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาไม่มีแผนการใช้เงิน และไม่ทำบัญชีรายรับรายจ่าย ซึ่งเป็นเครื่องมือช่วยให้มีวินัยทางการเงิน

ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี พบว่า ข้อที่มีค่าสูงสุดคือมีความเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญญะรักษ์ คำนวนชัย (2552) ที่ศึกษาเรื่องการปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี ที่พบว่า การปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติสูงสุดได้แก่ ความเชื่อมั่นและภูมิใจในตนเอง รองลงมาคือมีเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจน ส่วนค่าที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมีการออมเงินอย่างสม่ำเสมออาจเป็นเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับเงินค่าใช้จ่ายรายเดือนจากผู้ปกครองน้อยไม่ค่อยพอใช้จ่ายหรือเหลือพอที่จะเก็บออมไว้ได้ รองลงมาคือ เลือคบเพื่อนที่เป็นคนดีเท่านั้น อาจเป็นเพราะว่า เพื่อนนักศึกษาทุกคนในมหาวิทยาลัยเป็นคนดีอยู่แล้ว เพราะกำลังเรียนปีหนึ่ง และไม่มีเวลาว่างที่จะเป็นเที่ยวเตร่คบเพื่อนภายนอก และใช้เวลาส่วนใหญ่ทำกิจกรรมในมหาวิทยาลัยจึงเลือกคบเพื่อนที่เรียนด้วยกันทุกคนโดยไม่ค่อยได้ไตร่ตรองอีกทั้งนักศึกษาสามารถแยกแยะได้ว่าจะคบกันในระดับไหน

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามมีสภาพการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมจำแนกตามเพศพบว่าทั้งเพศชายและเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากโดยเพศชายมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเพศหญิง และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีความเฉลี่ยเรียงจากค่าสูงสุดไปต่ำสุดคือ ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี ความมีเหตุผล และความพอประมาณ นั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของพระมหานูชา ทองทา (2553) ที่ศึกษาเรื่องความรู้ และพฤติกรรมในการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ซึ่งพบว่าค่าเฉลี่ยพฤติกรรมในการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน และที่เพศชายมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษาหญิงเล็กน้อยนั้นอาจเป็นเพราะตามลักษณะของเพศหญิงที่ชอบซื้อของกระจุกกระจิก รักสวยรักงามชอบเดินเที่ยวตามห้างสรรพสินค้าและตลาดนัด จึงทำมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเพศชาย ส่วนค่าเฉลี่ยรายด้านเรียงจากค่าสูงสุดไปต่ำสุด คือ การมีภูมิคุ้มกันที่ดี ความมีเหตุผล และความพอประมาณ นั้นสอดคล้องกับงานวิจัยของกรณิการ์ ภิมย์รัตน์ (2553) ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านความมีเหตุผลมีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมา ส่วนด้านความพอประมาณนั้นพบว่ามีความเฉลี่ยต่ำที่สุด

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามมีสภาพการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมจำแนกตามประเภทที่พักพบว่าอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะนักศึกษาได้รับการปลูกฝังเรื่องการน้อมนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจมาใช้ในการชีวิตประจำวันตั้งแต่การเรียนในชั้นประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษา ส่วนที่นักศึกษาที่พักอยู่บ้านมีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคืออยู่หอพักภายนอก และอยู่หอพักมหาวิทยาลัยตามลำดับ อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่พักอยู่บ้านผู้ปกครองจ่ายเงินให้เป็นรายวัน รายสัปดาห์ และมีพ่อแม่ ผู้ปกครองคอยดูแลตักเตือนจึงทำให้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด นักศึกษาที่อยู่

หอพักภายนอกมีค่าใช้จ่ายค่าหอพักค่อนข้างสูงจึงต้องระมัดระวังในการใช้จ่าย ส่วนนักศึกษาที่อยู่หอพักนั้นเป็นเพศหญิงส่วนใหญ่ซึ่งมีความรักสวรั้งามชอบซื้อของ จึงมีเฉลี่ยต่ำสุด และเมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่า นักศึกษาที่พักอยู่ในหอพักมหาวิทยาลัยค่าเฉลี่ยด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีมีค่าสูงสุด ซึ่งอาจเป็นเพราะการพักอยู่หอพักในมหาวิทยาลัยมีอาจารย์ดูแลกำกับควบคุมมีระเบียบ และกฎข้อบังคับที่ชัดเจนส่วนนักศึกษาที่อยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยด้านความพอประมาณสูงสุด อาจเป็นเพราะนักศึกษาต้องควบคุมการใช้จ่ายอย่างระมัดระวัง ส่วนนักศึกษาที่อยู่บ้านตนเองหรือบ้านญาติมีค่าเฉลี่ยด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีสูงสุดอาจเป็นเพราะการพักอยู่กับบ้านของตนเองหรือบ้านญาติ พ่อแม่หรือญาติมีการกำกับดูแล

4. นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามมีสภาพการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมจำแนกตามประเภทค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาได้รับจากผู้ปกครองต่อเดือน พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษาที่ได้รับเงินน้อยกว่า 5,000 บาท มีสภาพการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงค่าเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาที่ได้รับเงิน 5,000 บาทขึ้นไปต่อเดือน และเมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่า นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ยด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีมีค่าสูงสุด รองลงมาคือ ด้านความมีเหตุผล และความพอประมาณสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ (2553) ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านความมีเหตุผลมีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมา ส่วนด้านความพอประมาณนั้นพบว่ามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และอาจเป็นเพราะนักศึกษาต้องควบคุมดูแลการใช้จ่ายของตนเองอย่างระมัดระวังเพราะได้รับค่าใช้จ่ายจากผู้ปกครองไม่สูงนัก ประกอบการได้รับการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยการประหยัดอดออมมาค่อนข้างดี จึงมีการสภาพการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีสภาพการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$ S.D.=0.98) จะเห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สูงกว่าปานกลางเล็กน้อย อีกทั้งค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก็ค่อนข้างสูง ซึ่งจากการเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่า การตอบของนักศึกษาค่อนข้างแตกต่างกันอย่างชัดเจน อาจารย์ที่สอนวิชาความเป็นครูจึงควรที่จะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับนักศึกษาด้วยเพื่อที่จะได้ไม่จบไปเป็นครูที่มีหนี้สินมากอีกในอนาคต

2. จากผลการวิจัยพบว่า มีบางข้อที่นักศึกษามีระดับพฤติกรรมค่อนข้างน้อย เช่น การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย วินัยทางการเงิน การใช้เวลาเล่นเกม หรือ สังคมออนไลน์ พฤติกรรมการซื้อของที่ไม่เหมาะสม การออม และการใฝ่รู้ใฝ่เรียน เป็นต้น อาจารย์จึงสร้างความเข้าใจ ความตระหนักในความสำคัญของเรื่องเหล่านี้ให้แก่นักศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาบางกลุ่มที่ค่อนข้างไม่มีวินัยทางการเงิน
2. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมการใช้สมาร์ทโฟน เพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษา
3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์. (2553). พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. รายงานการวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ศุภสมาคมไพฑูริย์.
- ชุมพลภัทร์ คงธนจารุอนันต์. (2551). การดำเนินชีวิตและคุณภาพชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในหมู่บ้านมะจับ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ณรัชชอร์ ศรีทอง. (2556). แนวคิดหลักและการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ณัฐสุขน อิทราวุธ. (2557: กรกฎาคม-กันยายน). การพัฒนาคุณภาพเด็กไทยบนเส้นทางสู่อนาคต. วารสารเศรษฐกิจและสังคม. 51(3):22
- ณัฐวุฒิ บำรุงแจ่ม. (2550). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินชีวิตของนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ผกาพันธ์ อินจำปา. (2554). การปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครอบครัวโรงพยาบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญญะรักษ์ คำนวนชัย. (2552). การปฏิบัติตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประคอง กรณสุต. (2542). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ . (พิมพ์ ครั้งที่3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระมหาอนุชา ทองทา. (2553). ความรู้และพฤติกรรมในการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- สุกันยา แก้วสุวรรณ. (2557). *การรับรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ค่านิยมในการทำงาน กับความผูกพันต่อองค์กร กรณีศึกษา: โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา.วิทยานิพนธ์ วท.ม. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*
- อมรารวรรณ ทิวถนอม. (2557เมษายน-มิถุนายน). *ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย. วารสารเศรษฐกิจและสังคม.51(2)6*
- พิษณุ ตุลสุข. (สัมภาษณ์),10 พฤษภาคม 2560. Retrieved November 10, 2017,from <http://www.Komchadluek.net/news/edu-health/27607>
- Sathirathai, s. (2004). *Minister of Foreign Affairs of Thailand at the Luncheon held at upon the occasion of Ministerial Meeting of the Tenth Summit of the Francophonie Ouagadougou, Burkina Faso, 24 November 2004.*